

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT:
 Drie maal per week 6 franks per jaar.
 Twee " " " 4 " " " " "
 Een " " " 2 " " " " "
 Een blad afzonderlijk 10 centimen.
 De abonnementen zijn vooral betaalbaar.
 Aankondigingen 15 centimen per drukregel.
 Reclamen, verzoeken en andere artikelen vooraan
 of binnen in het blad: 1 fr. den drukregel.

Op 1° in te Tongeren bij M. de Geveer en eigenaar van dit blad.
 Maandelijks verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags.
 Inzendingen van brieven, geld of aankondigingen franco gedaan worden aan den redacteur te Grote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

Maandag DEN 30 AUGUSTUS 1898.

EUWFEEST en Boerenkrijg TE HASSELT.

Tien uren op de Leopoldplaats. Voor eene vergrootte menigte, waarboven honderdtallen van allerlei vaandels uitsteken, wordt de Mis opgedragen door den Z. E. heer Heylen, prelaat van Tongeren.

De gevierde redenaar Dr H. Claeys, pastoor van Sint Nikolaaskerk te Gent, lid van de Koninklijke Vlaamsche Akademie, houdt de gelovingsredevoering in open lucht. In krachtige, meeslepende bewoendingen, door eene ontelbare stiltzwijgende schaar aangehoord, wijst hij op onze armzaligen toestand van voor honderd jaren, en den strijd der Boeren, ongekend tot dan toe, geen strijd, zegt hij, uit staatkunde noch uit heerschzucht aangevangen, maar een strijd van het vreedzaamste volk der aarde tegen de wraakroependste geweldadigen van den vreemdeling.

Ja, klinkt het in roerende bezieling, Vlaanderen was toen ellendig als Jeruzalem, waarover de profet Jeremias zijne jammerklacht liet weergalmen. Vlaanderen schatstak is geplunderd, zijne kerken waren gesloten, zijne reuwoonende rechten niet voeten getrap, zijne bewoners tot vreemdelingen in hun eigen land gemaakt, daerboven werd zijn jonglingschap tot een onrechtvaardige strijd in den vreemde opgezweept.

Eindelijk was de maat vol. Toen ontstond een strijd op leven en dood, een strijd voor het katholieke België, voor Godsdiens, Vaderland en Vrijheid. Wel eindigde die strijd met eene bloedige overlaag, maar die overlaag was eene zezepaal voor onze heiligste rechten. Zij, die voor een eeuw hun bloed storten voor die zezepaal, zullen ons tot voorbeeld strekken. God en de heiligen zullen ons sterken, opdat wij België bewaren zooals onze voorvaders, de Boeren, het hebben gekend en bemind en met hun leven verdedigd.

Kort na elf uren begint de stoet zich te vormen voor den optocht. Van de Wapenplaats, voor de kazerne, begeeft hij zich langzaam naar de Demerstraat, trekt door de Maestrichterstraat over de Grootte Markt, de Kapelstraat, de Havermarkt, en de Nieuwstraat naar het Leopoldplein.

De stoet is lang, onafzienbaar, een ware lust voor de oogen, met zijne heerlijke vaandels, die in het zonnelicht wapperen. Men telt 320 maatschappijen, uit alle gouwen van Vlaamsch België, ook uit 't Walemland en Holland samengestroomd. Talrijk waren zij vooral uit steden als Antwerpen, Mechelen, Leuven, Luik, Tongeren, Maeseyck, en uit dorpen als Bilsen, Lummen, Stevoort, Pael. Gent is vertegenwoordigd door... een genootschap, de katholieke Genesche Studentengilde.

De grootheid van een volk, zegt spreker, hangt niet af van de uitgestrektheid van zijn grondgebied, noch van zijne rijkdommen, noch van zijne macht, maar wel van de wijze, waarop het zijne zending volbrengt. De daad der Boeren wordt helder door iedereen gevierd; duizenden en nogmaals duizenden herdenken ze in eene grootsche betooging. Eene nederlaag vieren, welk zonderling denkbeeld! Toch is het zeer natuurlijk, wanneer men nagaat, dat die nederlaag den vervulden plicht beteekent, den plicht jegens God en Vaderland. En niet met rouw in het harte vieren wij die nederlaag; neen, met gerstidrift en vreugde, gelijk de eerste kristenen te Rome huone martelaars vienden. Wij vieren onze Boeren uit liefde tot de vrijheid en uit verkiendheid aan den godsdiensdienst maar niet uit vijandzucht jegens een ander volk.

Daarna schiest de geachte redenaar in treffende volzinnen den heldenstrijd, door onze Jongens, de door Frankrijk zoo gehate Briganden, voor eene eeuw gestreden. De steden bukten het hoofd, zegt hij, en bleven bewegingloos. Het platte land, de landman, verkleef aan zijne taal, zijne zaden, zijn geloof, waakte, streed en viel. De Boer volbracht zijne zending, nederig, onbekend, vol opofferingsgeest, manmoedig. Hij viel, maar reddde de eer van het vaderland. Het recht bezweek, maar de plicht was volbracht.

Hulde zij hem gebracht, driedubbele hulde aan den kloeken held! Hulde ook aan u allen, die hier vereenigd zijt en tot alle standen der maatschappij behoort, zoowel tot den adel, als tot de burgerij en den werkersstand. Hulde aan u allen, die beter dan ooit het woord van onzen Heiland begrijpt: de uderigen zullen verheven worden!

Na een kort antwoord van den Hasseltchen burgemeester M. Portmans, die, namens de Hasseltse bevolking het gedunkteken dankbaar aanvaard, stroomden allen naar de plaats, waar de Heldencantate, woorden van Hilda Ram, muziek van Emiel Wambach, zal worden uitgevoerd.

De uitvoering was puik, allerpuikst. In aandachtige stilte werd zij door de menigte aangehoord en met een oorverdoovend applaus begroet. De muziek is indrukwekkend, de woorden zijn roerend en kernachtig. 't is een schoon gewrocht, waardig van den meester, die zelfs bestierde, waardig van de dichteres, die saawezig was.

Vooraf het tweede gedeelte bekoorde iedereen, waar de stijlers zongen:

Vooruit! Vooruit! het Vaderland
 Gered van slavernij!
 Weg met met den Franschen moorderstroop:
 Het Vlaamsche volk is vrij!
 Om godsdiens strede wij en recht;
 Het is de goede strijd!
 De vreemdeling leere 't in zijn schand,
 B-kenne 't in zijn spijt!
 Vooruit! aan ons dorp en stad,
 Aan 't eigen volk en land!
 Slaat dood het vreemd gespaas, dat hier
 Niets bracht dan moord en brand!

Daarop vielen de lieve harmonische stemmen der bekoorlijke juffrouwen in, als een gebed:
 Moeders, bidt! het geld uw zonen:
 Voor onze altaars, onze wonen
 Storten zij hun dierbaar bloed!
 Moeders, bidt! dat God hen hoed!

Terwijl ik zit te schrijven, trekken gansche drommen met muziek en vaandl onder mijne vensters voorbij. Wat een leven, wat eene bezieling! Het feest is uiterst wel gelukt. Schooner kon men het voorzeker niet droomen.

Middel-rwjl heeft eene groote Vlaamsche landdag in het lokaal van 't St-Jozefspatruonaat plaats. Om 7 ure, uitdrijving der prijzen aan de muziekmaatschappijen. Om 8 ure, algemeene verlichting der stad. Om 10 ure, groot vuurwerk.

Een driedubbel hoezeer voor Hasselt, dat het Eeuwfeest van den Boerenkrijg zoo luisterrijk, zoo ongemeen prachtig wist te vieren!

NIEUWS uit de stad en de omstreken

De giften voor de tombola ingezicht door de Maatschappij van Onderlin, n Bijstand **HET BURGERWELZIJN** zullen met erkentelijkheid ontvangen worden in het lokaal der maatschappij, HONDSTRAAT, alsook bij M. JOSEF DECKER, voorzitter der Maatschappij.

Wij lezen in d' *Eendracht*:
EENE KOLENMIJN IN LIMBURG. — Het nieuws doet in de bladen de ronde, dat in de Maasvallei namelijk te Lanaken, nabij Tournebride, eene dikke laag kolen is gevonden.

Wat is daarvan? vraagt men ons.
 Sinds 2 jaren hebben er onophoudend boringen plaats gehad, waarvan niemand den uitslag kon kennen.

Het stipste geheim was door den ingenieur gewaarsborgd en de gedolven stoffen, werden in Eegeland, waar de zetel is der maatschappij, onderzocht.

Meermaals hebben wij pogingen aangewend om eene verklaring te bekomen, of de boringen wel een goeden uitslag zouden hebben.

Wij bleven als aan doovemaansdeur kloppen!
 Over drie weken, hebben onze vrienden een gansch anderen weg ingeslagen, en nu kregen wij de aanmoediging — lees wel *aanmoediging* is geene verklaring — dat de optoekingen wel tot eene goeden uitslag konden leiden.

Die aanmoediging is die nu het gevolg van de verklaring?

Wij weten het niet, doch, wij kunnen niet aannemen dat eene maatschappij hare ontdekkingen zou verraden, vooraleer eigenaarster te zijn van een zeker terrein, immers, uit de studies is gebleken dat, indien de kolenaag op het delvings-terrein te Lanaken rijk is, zich het kolendistrict zal uitstrekken tot Mechelen a/M, waar nevens de kolonmijnen, rijke mijnen van ijzererts aangewezen zijn op de onvruchtbare heidegronden van Ogrimby, die nog slechts wachten op ontginning.

Laten wij de aanmoediging van de Engelsche maatschappij hier met een goed oog aanzien en moge zij de voorbode zijn van de verklaring, die allen verzwegen wordt, tot welgelukken der ontginning.

Eene kolonmijn in de Maasvallei, en dit op eene uitgestrektheid van Lanaken tot Mechelen a/M, zoude een ware rijkdom voor ons zijn, dat zucht naar vooruitgang.

GROOT-GELMEN. — Zondag rond 3 ure namiddag, heft een hevige brand het huis van Thias smid, in asch gelegd met al de aanhorigheden, schuur, stallen enz.

WYCHMAEL. — Tijdens het onweder van de vrijdag avond brandde alhier eene huizing totaal af. De meubelen werden gered. Veevoeder en een jong kalf bleven in den brand. De gebouwen waren verzekerd.

HALLE-BOYENHOVEN. — Vrijdag is hier eene tarwemijt afgebrand; zij bevatte de tarwe van twee bunders land en had eene waarde van 1000 fr. Zij was niet verzekerd. — Kinderen, spelende in de nabijheid met vuur, hebben het onheil veroorzaakt door onvoorzichtigheid.

Men zou waarlijk de terugkomst der oude *solferippen* wenschen, in plaats van die gevaarlijke fosfoortjes.

BEERINGEN. — Een verschrikkelijk onweder weedde vrijdag avond rond 7 ure, over de omstre-

ken en richte overal veel schade aan, verscheidene boomen werden nergeslagen en de oogst had door de dikke hazelsteenen veel te lijden. Te Tessenderloo viel de bliksem op de hoeve genaamd « De Schutpenning. » Alles werd de prooi der vlammen; oogst, vee, niets kon gered worden.

Te Quaedm chelen viel de bliksem op eenen wagen van rondl-rders. De vrouw en de hond werden op den slag gedood; de man, welke nevens den wagen stond, bekwam geen lets-l.

Hollandsch Limburg.

HOEVEEL WESPEN BEVAT EEN WESPENEST?
WEERT! — De brantvoordiging dezer vraag heeft zich een inwoner dezer gemeente ten doel gesteld. Te dien einde plaatste hij boven de opening van een wespennest een vliegenglas, dat hij telkens door een ander verving als er een vol was. Zoodoende ving hij in korten tijd 1630 wespen. Het nest is daarmede echter nog niet ledig, de vangst duurt nog altijd voort.

Paardenmarkt te Tongeren donderdag 15 SEPTEMBER.

BINNENLAND.

DE PETROOL. — De weluwe Eenens, die te Homburg (bij Luik) alleen woode, goot petrool in hare stoof. De vlam sloeg uit en in eenige oogenblikken stond de vrouw heel in brand. Zij liep kermende op straat en lag daar letterlijk te braken. Een hulp kon gebracht worden, was de ongelukkige reeds half verkoold. Zij heeft echter nog enkele uren geleefd.

DOOR HET VENSTER GEVALLEN. — Marie Paulus, fabriekwerkster te Dison, is donderdag avond terwijl zij de bovenruiten kuischte door het venster gevallen en werd de beide billen geboken; zij heeft ook inwendige kweuzingen en wonden aan het hoofd. De geneesheer heeft weinig hoop haar te redden.

— Er heerscht groote ontroering te Luik onder de coöperatievrijen, en ten minste onder zulke groepen, welke zich naast de eigenlijke coöperatieven gevormd hebben, en welke deze of gene waren in 't groot, aan fabrieksprijzen inkoopden, en dan onder elkaar voortverkoopden. Deze groepen, welke tot nu toe geen patent b-taalden, hebben nu, krachtens eenen onzenbrief van den minister van financiën, verwilligingsbrieven van den ontvanger gekregen. De coöperatieve groepen hebben zich vereenigd, om den minister van financiën een proces aan te doen.

— Een boerenknecht, te Bonnelles, loste een gewerschof om de kinderen te verschrikken, die in den hof fruit kwamen stelen. Doch het schot trof een der jongens in de borst. Het kind werd in de naslag-legen hoeve gebracht, waar het den gest gaf.

— Lebrun de vertegenwoordiger van den brusselschen wisselaer, sedert eenige dagen verdwenen met 80,000 fr. schijnt naar Amerika vertrokken te zijn. Hij bekleede zijne post van vertrouwen sedert januari. Vroeger had hij te Koelberg kennis gemaakt met eene winkeldochter, welke hij later dikwijls ging b-zoeken. Daar dit heen en weer reizen hem vervelde huurde hij voor haar een appartement te Luik. Nu vergezeld zij hem op zijne reis naar Amerika.

— Uit eene loorbarak te Stavelot was eene groote slang ontsnapt; gedurende tien dagen heeft men naar het beest gezocht dat eindelijk in eene wiede onder het gras gevonden werd.

— Er zijn in een rond Brussel talrijke valsche zwitserschetweefrankstukken in omloop. Zij dragen het jaartal 1898, en zijn bijzonder goed nagemaakt.

— Het grootste plezier der ketjes van Brussel is tegenwoordig de lichte toiletten der dames met i-kt vuil te maken. Er zijn reeds ontelbare klachten bij de politie ingekomen.

— **SLECHTE MOEDER.** — De politie van St-Joost-Noodde spant vervolgingen in tegen eene vrouw dezer gemeente, die haren 17-jarigen zoon, een half onnoozelen jongen, op barbaarsche wijze mishandelde.

De sukkelaar verdroeg die mishandelingen zonder het minste verzet en leed hooger, zonder eene klacht te laten hooren.

Eindelijk tot wanhoop gebracht, noogde hij zich met suikerkout te vergiftigen.

De geneesheer, die hem ter hulp kwam, heeft zijn lichaam vol blauwe plekken en kweuzingen gevonden.

— **DE BELOOF!** — Vrouw D., eene inwonerster van Brussel, die met hare oude moeder woont, heeft als werkster de 16-jarige Louisa V.

Deze, zeer groot en sterk voor haren onderdom bevond zich zondag alleen, met de oude gebrekkelijke vrouw. Mad. D. was niet thuis.

Louise, in plaats van met haar werk voort te gaan, begon met de kas open te breken, in tegenwoordigheid der oude dame.

Deze, die zich wilde verzetten, werd door de jonge heks brutaal mishandeld. Zij stoot al hare juweelen alsook eene som van 100 fr. en nam de vlucht.

Men heeft haar nog niet gevonden.

— **SCHRIKKELIJK ONGELUK.** — Donderdag namiddag, rond 12 1/2 ure, na het eindigen van he-

noemaal, zag het 5 jarig dochterken van de echtgenooten Troch, wonende Trigel, n° 6, met andere kinderen spelen. Op den trappel liggen verscheidene boomen, toebehoorende aan den heer Van Severen, houthoupaan.

De kinderen gingen op deze boomen spelen. Een der boomen rolde op de 5 jarige Clotilde Troch; het arme kind, deertlijk verpletterd, bleef op den slag dood.

— **GEVOLGEN EENER GRAP.** — Te Dottenys (West-Vlaanderen), had i den nacht van woensdag op donderdag het volgende treurig voorval plaats: Vier kameraden, die den St-Lodewijksdag gevierd hadden, A. Loiseau, G. Bossut, P. Sigaert, en L. Decuillerie, profiteerden van het schoone avondweer om eene wandeling te doen.

Zij gingen tot aan Espierres, op de fransche grens, tot waar zij eenen vriend, G. Van Neste, hadden uitgeleide gedaan. Daarop keerden de vier vrienden terug in twee groepen. De eerste bestaande uit M. Bossut en Loiseau, de tweede uit Decuillerie en Sigaert.

Deze twee laatste verzonnen eene grap. Zij liepen door het veld huone makkers vooruit en nabij eene hoeve gekomen, sprongen zij eensklaps te voorschijn, huone makkers toeroepend:

— **Ha! L... de beurs of het leven!**
 De anderen herkende hunne vrienden niet. M. Loiseau trok een revolver uit den zak, schoot en trof Decuillerie in volle borst.

De gekwetste werd naar huis gebracht en van de H.H. Sacramenten bediend.

Donderdag heeft het parket een onderzoek gedaan. Loiseau is niet aangehoude, doch hij moet zich ter beschikking van het gerecht houden.

— **BELGEN IN RUSLAND.** — De Belgische nijverheidsvakken gaan steeds vooruit in Rusland.

Men meldt in weer het aanstaande vertrek van een groot aantal werklid uit Henegauw, die eene verlichtenis hebben aangegeaan, om daar te gaan werken.

— **HET PLAN VAN GENERAAL BRIALMONT.** — Generaal Brialmont gaat eene brochure uitgeven, waarin hij voor ons klein landje een leger vraagt van 246,000 man, waarvan 30,000 de reserven zouden uitmaken. Het leger zou bestaan uit 12 milicieklassen van 25,000 man, zoodat het jaarlijks kontingent het dubbel zou bedragen van nu. Generaal Brialmont mag dat plan op zijnen buik schrijven, zoodat het volk zegt.

— **NAAR HET KAMP.** — Prijs Albert is vrijdag morgen uit Brussel naar het kamp van Beverloo vertrokken.

Frankrijk.

GENDARMEN AANGEVALLEN. — In den onttrek van Ajaccio, op het eiland Corsica, kwamen drie gendarmen langs de groote baan, toen plotseling uit eene groep boomen drie gewerschooten klonken. Een der gendarmen viel doodelijk gewond ten gronde. De paard der andere gendarmen begonnen te steigeren, zoodat de ruiters in de onmogelijkheid waren om de schoten der aanvallers te beantwoorden. Toch berken ten zij onder hen twee gekrnde bandieten.

Uit het onttrek is gebleken dat zij het alleen gemant hadden op Luciani, den gekwetste, die reeds verleden jaar het slachtoffer was van eene dergelijke moordpoging. En de aanvallers waren juist dezelfde als vandaag.

Italië.

Men gaat voort, te Berlijn en te Parijs, slecht nieuws te verspreiden over de gezondheid van den Paus. Bij de jongste onvangst zou de H. Vader in eenen stoel gezeten geweest zijn, daar het hem onmogelijk was zich recht te houden.

De stem is bijna onhoorbaar. De onvangst was zoo kort mogelijk; adressen werden niet voorgelezen, en na de onvangst der cardinalen moest de H. Vader melk drinken om zich te versterken.

Te Rome logenstraf men het nieuws; wij deelen het dan ook slechts onder alle voorbehoud mee.

— **DE VESUVIUS.** — De uitbarsting neemt toe. De lava vloeit in vier stroomen, met eene snelheid van 100 meters in 't uur, den berg af.

— **GEHEIMZINNIGE DOOD.** — Over eenige dagen vond men Eleonora Brélet, 22 jaren oud, van Engelsche afkomst, gehuwd met d'n Duitscher Possel, aan den voet der rotsen van Fontleite bij Sorrente doodgevallen, na eene wandeling welke zij had gedaan in gezelschap van haren man.

Deze is aangehouden geweest, doch onder borgtocht weer losgelaten. Men weet niet waarheen hij vertrokken is.

Mad. Possel was op het leven verzekerd voor 225,000 frs. De ontgraving van het lijk is bevolen.

Congo.

AANVAL DER DERWISCHEN OP REDJAF. — Een telegram, ontvanger door het Congo-bestuur te Brussel, meldt dat de Derwischen den 4 Juni Red af hebben aangevallen. Zij werden met verlies afgeslagen en trokken zich noordwaarts terug. Bij het gevecht zijn twee officiers, waarvan luitenant Desnues, van het Belgisch leger, gedood.

Engeland.

Te Birchington, op de Kentsche kust, is donderdag een doode walvisch aan strand gespoeld. Het beest is vijftien meters lang.